

ZASADY UDZIELANIA PRZEZ GMINĘ MIASTA TORUŃ DOTACJI NA PRACE KONSERWATORSKIE, RESTAURATORSKIE I ROBOTY BUDOWLANE PRZY ZABYTKACH WPISANYCH DO REJESTRU ZABYTKÓW POŁOŻONYCH NA TERENIE GMINY MIASTA TORUŃ

Udzielanie dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane wynika z art. 81 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (Dz. U. z 2017 r., poz. 2187 z późn. zm.), który stanowi: „*W trybie określonym odrębnymi przepisami dotacje na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków może być udzielona przez organ stanowiący gminy, powiatu, lub samorządu województwa, na zasadach określonych w podjętej przez ten organ uchwale*”.

Podstawą wspierania właścicieli i zarządców zabytków w zakresie ochrony zabytków na terenie Gminy Miasta Toruń jest uchwała nr 588/2004 Rady Miasta Torunia z dnia 16.09.2004 r. (Dz. Urz. Województwa Kujawsko-Pomorskiego z 2016 r., poz. 1773) w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na terenie Gminy Miasta Toruń.

I. CEL I RODZAJ ZADAŃ:

1. Celem dotacji jest wspieranie i uzupełnianie działań właścicieli i zarządców zabytków dla zapewnienia ochrony i konserwacji wartościowym elementom substancji zabytkowej.
2. Dotacja może być udzielona na dofinansowanie nakładów koniecznych na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku, ustalonych na podstawie kosztorysu, które zostaną przeprowadzone w roku złożenia przez wnioskodawcę wniosku o udzielenie dotacji.
3. Dotacja na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane może obejmować nakłady konieczne na:
  - 1) sporządzenie ekspertyz technicznych i konserwatorskich;
  - 2) przeprowadzenie badań konserwatorskich, architektonicznych lub archeologicznych;
  - 3) wykonanie dokumentacji konserwatorskiej;
  - 4) opracowanie programu prac konserwatorskich i restauratorskich;
  - 4a) wykonanie projektu budowlanego zgodnie z przepisami Prawa budowlanego;
  - 5) sporządzenie projektu odtworzenia kompozycji wnętrz;
  - 6) zabezpieczenie, zachowanie i utwalenie substancji zabytku;
  - 7) stabilizację konstrukcyjną części składowych zabytku lub ich odtworzenie w zakresie niezbędnym dla zachowania tego zabytku;
  - 8) odnowienie lub uzupełnienie tynków i okładzin architektonicznych albo ich całkowite odtworzenie, z uwzględnieniem charakterystycznej dla tego zabytku kolorystyki;
  - 9) odtworzenie zniszczonej przynależności zabytku, jeżeli odtworzenie to nie przekracza 50% oryginalnej substancji tej przynależności;
  - 10) odnowienie lub całkowite odtworzenie okien, w tym ościeżnic i okiennic, zewnętrznych drzwi i drzwi, więźby dachowej, pokrycia dachowego, rynien i rur spustowych;
  - 11) modernizację instalacji elektrycznej w zabytkach drewnianych lub w zabytkach, które posiadają oryginalne, wykonane z drewna części składowe i przynależności;
  - 12) wykonanie izolacji przeciwwilgociowej;
  - 13) uzupełnienie narysów ziemnych dzieł architektury obronnej oraz zabytków archeologicznych nieruchomych o własnych formach krajobrazowych;
  - 14) działania zmierzające do wyeksponowania istniejących, oryginalnych elementów zabytkowego układu parku lub ogrodu;
  - 15) zakup materiałów konserwatorskich i budowlanych, niezbędnych do wykonania prac i robót przy zabytku wpisanym do rejestru
  - 16) zakup i montaż instalacji przeciwwłamaniowej oraz przeciwpożarowej i odgromowej.

II. WNIOSKODAWCY

O dotację z budżetu gminy, ubiegać może się osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna, posiadające tytuł prawny do zabytku wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, trwałego zarządu, ograniczonego prawa rzeczowego albo stosunku zobowiązaniowego.

III. WYSOKOŚĆ DOTACJI

Wysokość środków przeznaczonych na dotacje ustalana jest corocznie w budżecie gminy, a w przypadku dotacji wieloletnich w Wieloletniej Prognozie Finansowej. Przy czym dotacje wieloletnie przyznawane są raz na trzy lata, zgodnie z harmonogramem Wieloletniej Prognozy Finansowej.

Prezydent Miasta Torunia, w ciągu 45 dni od terminu zakończenia naboru wniosków przedkłada Radzie Miasta Torunia propozycję przyznania dotacji.

O przyznaniu dotacji oraz jej wysokości decyduje Rada Miasta Torunia w drodze uchwały, na wniosek Prezydenta Miasta Torunia.

1. Dotacja może być udzielona w wysokości do 50% nakładów koniecznych na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru.
2. Jeżeli zabytek, o którym mowa w ust. 1, posiada wyjątkową wartość historyczną, artystyczną lub naukową albo wymaga przeprowadzenia złożonych pod względem technologicznym prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych, dotacja może być udzielona w wysokości do 100% nakładów koniecznych na wykonanie tych prac lub robót.
3. W przypadku, jeżeli stan zachowania zabytku, o którym mowa w ust. 1, wymaga niezwłocznego podjęcia prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku, dotacja może być również udzielona do wysokości 100% nakładów koniecznych na wykonanie tych prac lub robót.
4. Łączna kwota dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku udzielonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, wojewódzkiego konserwatora zabytków bądź uzyskiwanych z innych środków publicznych nie może przekraczać wysokości 100% nakładów koniecznych na wykonanie tych prac lub robót.

IV. TERMIN I TRYB PRYZNAWANIA DOTACJI

1. Udzielenie dotacji może nastąpić po złożeniu przez właściciela lub posiadacza zabytku wniosku pod nazwą Wniosek o udzielenie w roku ..... dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane, przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków położonym na terenie Gminy Miasta Toruń, na podstawie uchwały Nr 588/04 Rady Miasta Torunia z dnia 16 września 2004 r., z późn. zm. (Dz. Urz. Województwa Kujawsko-Pomorskiego z 2016 r., poz. 1773).
2. Wnioski wraz z wymaganymi załącznikami składane są w formie papierowej - osobiście lub przesyłane do siedziby Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków w Toruniu, ul. Podmurna 2, 2a lub do kancelarii Urzędu Miasta Torunia, ul. Wały Gen. Sikorskiego 8 (o dacie złożenia wniosku, decyduje data wpływu do Urzędu Miasta Toruń).
3. Wnioski o udzielenie dotacji składa się:
  - 1) w przypadku prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych, które zakończone zostaną w danym roku budżetowym – **do dnia 31 stycznia roku**, w którym ma być udzielona dotacja;
  - 2) w przypadku nie rozdzielania, w danym roku wszystkich środków przeznaczonych na dotacje, będzie można dodatkowo składać wnioski do dnia 30 kwietnia roku, w którym dotacja ma być udzielona – informacja zostanie podana do publicznej wiadomości na stronie internetowej Urzędu Miasta;
  - 3) w przypadku prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych trwających dłużej niż rok – do dnia 30 maja roku, w którym ma być udzielona dotacja;
  - 4) w przypadku prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych dla ratowania zabytków zniszczonych wskutek klęsk żywiołowych (np. pożar, powódź, huragan) lub zdarzeń losowych – niezwłocznie.
4. Złożenie wniosku o dotację nie jest równoznaczne z przyznaniem dotacji, nie gwarantuje się również przyznania dotacji w wysokości oczekiwanej przez składającego wniosek.
5. Wnioski o dotacje niekompletne lub nieprawidłowo wypełnione albo złożone po terminie będą odsyłane bez rozpatrzenia.

UWAGA! Po upływie terminu danego naboru nie ma możliwości przesyłania uzupełnień i poprawek do obowiązkowej dokumentacji. (Wnioskodawcy mają możliwość wprowadzenia stosownych korekt i uzupełnień do przesłanej dokumentacji pod warunkiem dokonania zmian i uzupełnień przed upływem terminu danego naboru.)

Wniosek o przyznanie dotacji winien być złożony na formularzu stanowiącym załącznik do niniejszych zasad i zawierać:

1. Dane na temat wnioskodawcy.
2. Dane na temat zabytku.
3. Tytuł prawny wnioskodawcy do zabytku.
4. Określenie zakresu prac, na które ma być udzielona dotacja i terminu ich wykonania.
5. Wykaz prac wykonanych przy zabytku o okresie ostatnich 5 lat z podaniem wysokości poniesionych na ich przeprowadzenie oraz uzyskanych środków publicznych.
6. Informację o tym, czy wnioskodawca ubiega się o dotację na prace objęte wnioskiem u innego organu mogącego udzielić dotacji.

Do wniosku o przyznanie dotacji należy załączyć następujące dokumenty lub ich kopie (potwierdzone za zgodność z oryginałem przez wnioskodawcę lub organ wydający):

1. Dokument potwierdzający tytuł prawny:
  - wyciąg z Krajowego Rejestru Sądowego lub innego właściwego dokumentu stanowiącego o podstawie działalności wnioskodawcy i umocowania prawne osób go reprezentujących (w przypadku podmiotów tam zarejestrowanych);
  - statut (gdy wnioskodawca zobowiązany jest do jego posiadania);
  - wypis z rejestru instytucji kultury;
  - nominacja/powołanie na stanowisko zarządzającego podmiotem, w którego władaniu jest zabytkowy obiekt;
  - dekret o nominacji proboszcza, [lub] zaświadczenie kurii diecezjalnej / prowincji zakonnej, [lub] zaświadczenie wojewody o posiadaniu osobowości prawnej (w przypadku kościelnych osób prawnych);
  - pełnomocnictwo do realizacji zadania (w przypadku wnioskodawców nieposiadających osobowości prawnej);
  - zgoda współwłaściciela/li zabytku na przeprowadzenie prac lub robót przy zabytku (w przypadku gdy wnioskodawcą jest współwłaściciel, jednostka organizacyjna, najemca lub dzierżawca).
2. Decyzja o wpisie zabytku do rejestru zabytków.
3. Dokument potwierdzający posiadanie przez wnioskodawcę tytułu prawnego do zabytku:
  - odpis księgi wieczystej lub (w przypadku braku KW) wypis z rejestru gruntów,
  - akt notarialny lub inny dokument świadczący o tytule prawnym do zabytku wynikającym z użytkowania wieczystego, ograniczonego prawa rzeczowego, trwałego zarządu albo stosunku zobowiązaniowego – obowiązuje 3-miesięczny termin ważności, liczony od daty złożenia wniosku.
4. Pozwolenie miejskiego konserwatora zabytków na prowadzenie prac przy zabytku będącym przedmiotem wniosku, w zakresie rzeczowym, zgodnym z wnioskiem (w przypadku, gdy program konserwatorski jest załącznikiem do pozwolenia należy również dołączyć jego kopię).
5. Pozwolenie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (w przypadku badań archeologicznych).
6. Kosztorys inwestorski lub ofertowy prac.
7. Pozwolenie na budowę (o ile wymaga tego charakter prowadzonych prac) lub zaświadczenie o ile nie wymaga charakter prowadzonych prac wydania pozwolenia na budowę.
8. Oświadczenie o prowadzeniu działalności gospodarczej na terenie zabytku.
9. Dokumentacja fotograficzna (formie elektronicznej na CD i w kolorze na papierze fotograficznym) stanu zachowania zabytku (do 10 zdjęć), opisana, przedstawiająca stan zabytku będącego przedmiotem wniosku.
10. Informacja o pomocy publicznej otrzymanej przed dniem złożenia wniosku sporządzona w zakresie i według zasad określonych w art. 37 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007 r., Nr 59 poz. 404 z późn. zm.) – w przypadku gdy wnioskodawca jest przedsiębiorcą.

UWAGA!

Kosztorys dotyczący robót budowlanych ma zawierać następujące elementy: stronę tytułową, szczegółowy przedmiar robót, tabelę wartości elementów scalonych sporządzoną w postaci sumarycznego zestawienia wartości robót określonych przedmiarem robót, łącznie z narzutami kosztów pośrednich, kosztów zakupu i zysku, odniesionych do elementu obiektu, kalkulacje szczegółowe cen jednostkowych oraz uwzględniać wartość netto i brutto. Kosztorys powinien być zweryfikowany i podpisany przez inspektora nadzoru inwestorskiego, wykonawcę prac i przedstawiciela wnioskodawcy.

UWAGA!

Podpis inspektora nadzoru inwestorskiego (w wymaganych przypadkach) musi mieć następujące brzmienie:
„Kosztorys zweryfikowano w zakresie zastosowanych cen, norm kosztorysowych i obmiarów. Inspektor nadzoru.

Imię i nazwisko. Pieczęć

Dla kosztorysów na prace konserwatorskie (zabytki ruchome i nieruchome) wymagane są podpisy wykonawcy prac oraz przedstawiciela inwestora (wnioskodawcy).

Tryb oceny i wyboru wniosków

1. Wnioski oceniane są pod względem formalno-prawnym.
2. Wnioski złożone niezgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2017 r., poz. 2187 z późn. zm.) oraz wnioski niekompletne będą odrzucane z powodu błędów formalno-prawnych.
3. Wnioski, w których stwierdzono błędy formalne, nie podlegają ocenie merytorycznej i w terminie do jednego miesiąca od daty zakończenia naboru, wnioskodawcy otrzymają informację o przyczynach odrzucenia wniosku.
4. Wnioski opiniowane będą przez komisję powołaną przez Prezydenta Miasta Torunia. Opinia komisji ma charakter doradczy i konsultacyjny.
5. Komisja przedstawi opinie dotyczące złożonych wniosków Prezydentowi Miasta Torunia.
6. Prezydent Miasta Torunia, w ciągu 45 dni od terminu zakończenia naboru wniosków przedkłada Radzie Miasta Torunia propozycję przyznania dotacji.
7. O przyznaniu dotacji oraz jej wysokości decyduje Rada Miasta Torunia w drodze uchwały na wniosek Prezydenta Miasta Torunia i nie przysługuje od niej odwołanie.
8. W przypadku nie rozdzielenia w danym roku wszystkich środków przeznaczonych na dotacje, można dodatkowo składać wnioski o udzielenie dotacji do dnia 30 kwietnia roku, w którym dotacja ma być udzielona.
9. W uchwale Rady Miasta określa się nazwę wnioskodawcy, któremu udzielono dotacji, nazwę zadania, wykaz prac i robót na wykonanie których przyznano dotację, kwotę przyznanej dotacji.
10. Przy rozpatrywaniu wniosków o dotacje będą miały zastosowanie następujące kryteria:
  - a) ratowanie obiektu – stan zagrożenia w jakim znajduje się zabytek
  - b) znaczenie obiektu dla Zespołu Staromiejskiego lub dla innych obszarów historycznych
  - c) kompletność efektu konserwatorskiego
  - d) wartość zabytkowa

V. PRZEKAZANIE I ROZLICZANIE DOTACJI

1. Informacja o przyznaniu przez Radę Miasta Torunia dotacji oraz jej wysokości zostanie opublikowana na stronie internetowej urzędu www.torun.pl.
2. Wnioskodawcy zostaną pisemnie poinformowani o decyzji Rady Miasta Torunia nie później niż 14 dni od daty podjętej uchwały.
3. Załączniki przedłożone wraz z wnioskiem, który nie uzyskał dofinansowania lub został odrzucony ze względów formalnych, zostaną odesłane do wnioskodawcy nie później niż 2 miesiące od daty zakończenia naboru wniosków.
4. Uchwała Rady Miasta Torunia stanowi podstawę do zawarcia umowy z wnioskodawcą.
5. Przyznana dotacja może być niższa od wnioskowanej. W takim przypadku wnioskodawca może odstąpić od zawarcia umowy, powiadamiając o tym pisemnie Miejskiego Konserwatora Zabytków w ciągu 14 dni od daty otrzymania informacji o wysokości przyznanej dotacji.
6. Umowa zawarta z wnioskodawcą określi w szczególności:
  - 1) opis prac lub robót i termin ich wykonania;
  - 2) kwotę dotacji oraz termin i tryb jej przekazania;
  - 3) tryb kontroli wykonania umowy;
  - 4) sposób rozliczenia dotacji i sporządzenia sprawozdania;

- 5) warunki i sposób zwrotu niewykorzystanej dotacji albo dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem;
  - 6) zobowiązanie do przestrzegania przez wnioskodawcę ustawy Prawo Zamówień Publicznych, lub gdy zachodzą przesłanki określone w art. 3 ust.1 pkt 5 tej ustawy o zastosowaniu zasad równego traktowania, uczciwej konkurencji i przejrzystości.
7. Umowę zawiera się na czas realizacji zadania nie dłuższy niż do dnia 30 listopada roku, w którym została przyznana dotacja.
  8. Wnioskodawcy, którym udzielono dotacji są zobowiązani do zamieszczenia we wszystkich materiałach informacyjnych, promocyjnych i wydawnictwach oraz w kontaktach z mediami informacji o otrzymanej dotacji, a także umieszczenia jej w widoczny sposób na terenie realizacji zadania oraz realizacji innych ustaleń objętych umową.
  9. Miejski Konserwator Zabytków ma prawo do kontroli rzetelności realizowanego zadania, zgodnie z jego projektem oraz zawartą umową o udzieleniu dotacji w trakcie jego realizacji jak i po jego zakończeniu.
  10. W przypadku stwierdzenia niepełnej lub niewłaściwej realizacji zadania, w szczególności stwierdzenia, że kwota przyznanej dotacji ze środków gminy nie została wydatkowana w całości lub części zgodnie z przeznaczeniem oraz stwierdzenia, że wnioskodawca faktycznie nie wypełnił obowiązków wskazanych w umowie, gmina zastrzega sobie prawo do wypowiedzenia umowy ze skutkiem natychmiastowym.
  11. W przypadku opóźnienia w wykonaniu realizowanego zadania, kwota dotacji zostanie pomniejszona o 1% przyznanej dotacji, za każdy dzień opóźnienia. Jeżeli zadanie nie zostanie wykonane do dnia 20 grudnia roku, w którym dotacja została przyznana, gmina zastrzega sobie prawo do wypowiedzenia umowy ze skutkiem natychmiastowym.
  12. W przypadku niedotrzymania terminu złożenia dokumentów rozliczenia dotacji, kwota dotacji zostanie pomniejszona o 1% przyznanej dotacji, za każdy dzień opóźnienia.
  13. Dotacje udzielone z budżetu Gminy Miasta Toruń wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem podlegają zwrotowi do budżetu gminy wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w terminie 7 dni od daty otrzymania wezwania do zapłaty.
  14. W przypadku, gdy wydatki poniesione przez wnioskodawcę na realizację zadania będą niższe od deklarowanych, wysokość dotacji ulegnie proporcjonalnie zmniejszeniu tak, aby stanowiła wskazany w umowie procent stanowiący stosunek przyznanej dotacji do kosztów poniesionych przez wnioskodawcę, jako podstawa rozliczenia dotacji.
  15. Jeżeli zadanie będące przedmiotem umowy nie zostało zrealizowane z powodu zawinionych okoliczności leżących po stronie wnioskodawcy, zobowiązany jest on ponadto do zapłacenia gminie kary umownej w wysokości 5% kwoty przyznanej dotacji.